

สรุปข่าวรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

วันพฤหัสบดีที่ 7 กรกฎาคม 2565 เวลา 09.30 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) โดยมี นายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม

ประธานฯ ได้อนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปรีกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 24 เป็นเวลาพอสมควร และเมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานฯ ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังนี้

(1) กระทู้ถาม	ไม่มี
(2) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	ไม่มี
(3) รับรองรายงานการประชุม	ไม่มี
(4) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	ไม่มี

เรื่องด่วน

1. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายชวลิต วิชยสุทธิ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งคณะรัฐมนตรีรับไปพิจารณาก่อนรับหลักการและได้ส่งคืนสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา โดยเป็นการพิจารณาต่อจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 9 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2565 ทั้งนี้ จากการประชุมครั้งที่แล้ว ที่ประชุมเห็นชอบให้รวมระเบียบวาระเพื่อนำร่างพระราชบัญญัติอีก 4 ฉบับ มาพิจารณาพร้อมกันได้แก่

เรื่องด่วนที่ 2 ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายสมบัติ ศรีสุรินทร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

เรื่องด่วนที่ 3 ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 พ.ศ. (นายวรภพ วิริยะโรจน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

เรื่องด่วนที่ 4 ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ พ.ศ. 2563 (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

เรื่องด่วนที่ 5 ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายชลงาน ศรีแก้ว กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

โดยที่ประชุมเห็นชอบให้รวมลงมติในวาระที่ 1 ขึ้นรับหลักการในร่างพระราชบัญญัติตามเรื่องด่วนที่ 1 เรื่องด่วนที่ 2 และเรื่องด่วนที่ 3 เนื่องจากเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกัน ส่วนร่างพระราชบัญญัติตามระเบียบวาระเรื่องด่วนที่ 4 และเรื่องด่วนที่ 5 ให้แยกลงมติที่ละฉบับเนื่องจากเป็นพระราชบัญญัติที่เป็นเรื่องเกี่ยวเนื่องกัน

จากนั้น ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ ได้แถลงหลักการ เหตุผล ต่อที่ประชุม ดังนี้

นายชวลิต วิชยสุทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครพนม พรรคเพื่อไทย แถลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อที่ประชุมว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2564 โดยรัฐบาลได้ขอรับร่างกลับไปพิจารณาก่อนรับหลักการ บัดนี้ รัฐบาลได้พิจารณาแล้วและส่งกลับมายังสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563

เหตุผล

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งเป็นภาคธุรกิจสำคัญที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศและเป็นแหล่งสำคัญของการจ้างงานยังไม่สามารถเข้าถึงการช่วยเหลือทางการเงินตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ได้อย่างแท้จริง จำเป็นต้องแก้ไขเงื่อนไขการที่สถาบันการเงินให้กู้ยืมเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจเพื่อให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้รับประโยชน์จากความช่วยเหลือทางการเงิน เพื่อพยุงและกอบกู้สถานะทางการเงินได้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยได้นำข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้องมาพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อให้มีความยืดหยุ่นซึ่งก็ยังมีข้อเท็จจริงว่ายังมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอีกจำนวนมากขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อฟื้นฟูและพยุงกิจการ จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ และขอทราบว่าการที่รัฐบาลได้ขอรับร่างไปพิจารณาก่อนรับหลักการนั้นผลการพิจารณาเป็นอย่างไร

นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ พรรคเพื่อไทย ได้รับมอบหมายจากนายสมบัติ ศรีสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ พรรคเพื่อไทย และนายชลน่าน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดน่าน พรรคเพื่อไทย ซึ่งเป็นผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติอีก 2 ร่าง ให้แถลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติ รวมทั้งร่างพระราชบัญญัติที่ตนเสนอ รวม 3 ฉบับ ดังนี้

1. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ พ.ศ. 2563 (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ พ.ศ. 2563

เหตุผล

โดยที่การลงทุนในตราสารหนี้ตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการโดยโปร่งใสเพื่อประโยชน์ของเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอย่างแท้จริง การผ่อนผันจากหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ต้องอยู่ในกรอบที่เหมาะสม มิใช่ยกเว้นจนไม่ต้องมีหลักเกณฑ์ และควรให้มีกรรมการผู้สังเกตการณ์จากสภาผู้แทนราษฎรในคณะกรรมการกำกับกองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ เพื่อให้ประชาชนมั่นใจว่าการดำเนินการต่าง ๆ ตามพระราชกำหนดเป็นไปโดยโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล อีกทั้งควรรายงานการลงทุนตามพระราชกำหนดต่อรัฐสภาทุกสามเดือน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

2. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายชลน่าน ศรีแก้ว กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563

เหตุผล

โดยที่การกู้เงินตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 มีมูลค่าสูงถึงหนึ่งล้านล้านบาท การใช้จ่ายที่กู้มาก็กระทำในเวลาจำกัด จำเป็นต้องให้ดำเนินไปโดยโปร่งใสเพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชนอย่างแท้จริง จึงควรสร้างความมั่นใจแก่ประชาชนโดยให้มีกรรมการผู้สังเกตการณ์จากสภาผู้แทนราษฎรในคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ให้รายงานการกู้เงินและการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดต่อรัฐสภาทุกสามเดือน และให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาร้องขอข้อมูลการกู้เงินและการใช้จ่ายเงินเพื่อประโยชน์ของการตรวจสอบได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

3. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายสมบัติ ศรีสุรินทร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ดังนี้

1. แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า "ผู้ประกอบการวิสาหกิจ" ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 3)

2. แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า "วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม" ให้หมายความรวมถึงวิสาหกิจที่ไม่เคยมีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินมาก่อน และจำกัดวงเงินสินเชื่อไว้ไม่เกินห้าร้อยล้านบาทต่อราย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 3)

3. กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยผ่อนปรนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นกรณีพิเศษอันส่งผลให้วิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทุกรายสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำได้โดยง่าย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 7 วรรคสาม)

4. กำหนดเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินของสถาบันการเงินครอบคลุมถึงการให้สินเชื่อกับวิสาหกิจรายใหม่และวิสาหกิจที่ยังไม่มีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินมาก่อน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 9 วรรคหนึ่ง)
5. ขยายระยะเวลาการชำระคืนเงินที่กู้พร้อมดอกเบี้ย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 10)

เหตุผล

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ส่งผลกระทบต่อในวงกว้าง และมีแนวโน้มรุนแรงมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องมีมาตรการในการให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจอย่างเร่งด่วนเพื่อป้องกันมิให้ภาคธุรกิจที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศและเป็นแหล่งจ้างงานที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจเกิดสภาวะการขาดสภาพคล่องหรือผิวน้ำขาดหรือขาดทุนและอาจส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินและการทำหน้าที่ด้านสินเชื่อของสถาบันการเงินได้ อย่างไรก็ตาม ผลกระทบที่เกิดขึ้นจะต้องใช้ระยะเวลาในการฟื้นตัวทางด้านเศรษฐกิจ และมาตรการที่ออกมานั้นมุ่งช่วยเหลือเฉพาะผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินและมีคุณสมบัติที่สามารถ

นายบรรพ วิริยะโรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล

แถลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 พ.ศ. ต่อที่ประชุมว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความจำเป็นและยังไม่ล่าสมัย เนื่องจากปัจจุบันธุรกิจขนาดเล็กหรือ SMEs ยังเข้าไม่ถึงแหล่งเงินทุน ทั้งที่จริงแล้วในธุรกิจ SMEs ธุรกิจท่องเที่ยวที่กำลังฟื้นตัวเหล่านี้มีความจำเป็นต้องเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อกลับมาจ้างงานและดำเนินธุรกิจในกิจการของตนหรือแม้กระทั่งธุรกิจปกติในสถานะที่ค่าใช้จ่ายมากขึ้น ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 10 จำเป็นต้องได้รับเงินทุนหมุนเวียนมากขึ้น ดังนั้น ปัญหาของการเข้าถึงแหล่งทุนของ SMEs จึงเป็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้น ดังนั้น รัฐบาลต้องเข้ามาช่วยค้ำประกันความเสี่ยงให้กับสถาบันการเงินมากขึ้นจึงจะทำให้สถาบันการเงินเกิดความมั่นใจในการให้เงินกู้กับ SMEs มากขึ้น โดยในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้เพิ่มการชดเชยความเสี่ยงจากร้อยละ 40 เป็นร้อยละ 80

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 พ.ศ. ดังนี้

1. เพิ่มเติมบทนิยามคำว่า "วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม" (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 3)
2. แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยขยายระยะเวลาให้ความช่วยเหลือ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 7 มาตรา 9 มาตรา 10 และมาตรา 11)
3. กำหนดบทเฉพาะกาลกรณีที่มีการยื่นคำขอและการให้กู้ยืมเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เหตุผล

โดยที่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ยื่นคำขอและการให้กู้ยืมเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยขยายระยะเวลาให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจในกรณีดังกล่าว ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

นายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวขอบคุณผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติซึ่งมีความหวังดีต่อประเทศที่ต้องเผชิญกับสถานการณ์โควิด-19 ซึ่งเป็นสิ่งที่ประชาคมโลกได้รับผลกระทบร่วมกัน ทั้งนี้ รัฐบาลได้รับร่างพระราชบัญญัติของทุกท่านไปพิจารณาเพื่อนำข้อแนะนำหรือข้อติชมในการช่วยกันบริหารในสิ่งที่เกิดขึ้นให้มีผลเป็นรูปธรรมกับพี่น้องประชาชนโดยรวม ทั้งนี้ สถานการณ์ของประเทศนั้นมีทั้งวิกฤตทางด้านเศรษฐกิจและโรคระบาดซึ่งหลายภาคส่วนต่างเห็นว่าประเทศไทยได้บริหารจัดการในสถานการณ์ที่ทั้งโลกประสบนั่นค่อนข้างดี ได้รับความชื่นชมจากหลายภาคส่วน โดยในส่วนของสถานะเศรษฐกิจนั้นเชื่อว่าทุกท่านคงทราบดีว่าทุกภาคส่วนต่างดีบรรณ ทั้งภาครัฐและเอกชนช่วยกันประคับประคองในหลายส่วน ดังนั้น มาตรการของรัฐบาลที่ได้ดำเนินการนั้นเชื่อว่าส่งผลไม่มากนักน้อยต่อภาคเศรษฐกิจของประเทศทั้ง SMEs และการรักษาพยาบาลพี่น้องประชาชนโดยส่วนรวม ซึ่งจากที่คณะรัฐมนตรีได้รับเรื่องด่วนทั้ง 5 เรื่องดังกล่าว ไปพิจารณาก่อนลงมติในขั้นรับหลักการนั้น คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กระทรวงการคลัง สำนักงานประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ มาร่วมประชุม ซึ่งที่ประชุมมีความเห็นในส่วน of ร่างพระราชบัญญัติที่เป็นเรื่องด่วนที่ 1 เรื่องด่วนที่ 2 และเรื่องด่วนที่ 3 โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เห็นสอดคล้องกันว่า ไม่เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติเรื่องด่วนที่ 1 เรื่องด่วนที่ 2 เรื่องด่วนที่ 3 และเรื่องด่วนที่ 4 นั้น การให้สินเชื่อตามพระราชกำหนดให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ปัจจุบันได้สิ้นสุดระยะเวลาแล้ว และได้มีการตราพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 ที่ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไว้หลายประการ รวมทั้งได้นำข้อห่วงใยและข้อเสนอแนะของผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เข้ามาพิจารณาร่วมด้วย อาทิ ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ยื่นคำขอกู้เงินไม่จำเป็นต้องมีวงเงินสินเชื่อกับสถาบันการเงินมาก่อน ขยายระยะเวลาการยื่นคำขอเงินกู้ ขยายเวลาวงเงินสินเชื่อ ขยายเวลาให้สถาบันการเงินในการชำระคืนเงินที่ได้กู้ยืมซึ่งมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์เพื่อให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจได้เข้าถึงสินเชื่อได้เพิ่มมากขึ้น การเพิ่มวงเงินชดเชยความเสียหายให้แก่สถาบันการเงินซึ่งเป็นภาระทางการคลังที่เพิ่มขึ้นและโดยที่ระยะเวลาที่ให้สินเชื่อตามพระราชกำหนดสิ้นสุดลงแล้วจึงไม่มีผลการช่วยเหลือต่อผู้ประกอบการวิสาหกิจอีกต่อไป สำหรับการรายงานการให้กู้ยืมเงินของสถาบันการเงินต่อรัฐสภานั้น สมาชิกรัฐสภามีอำนาจตามรัฐธรรมนูญในการเรียกเอกสารหรือบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่จะตรวจสอบได้อยู่แล้ว หรือตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรี ตั้งคณะกรรมการเพื่อการดำเนินการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ และปัจจุบันมีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาติดตามตรวจสอบการใช้เงินตามพระราชกำหนด 3 ฉบับ ด้วยแล้ว นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยมีการรายงานผลการปฏิบัติงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทยและในทางปฏิบัติได้มีแผนและเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของธนาคารแห่งประเทศไทยอยู่แล้ว

ในส่วน of ร่างพระราชบัญญัติเรื่องด่วนที่ 4 หน่วยงานต่าง ๆ มีความเห็นสอดคล้องว่า ไม่เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเนื่องจากการเพิ่มคณะกรรมการผู้สังเกตการณ์จำนวน 2 คน ที่ได้รับการเสนอชื่อจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านในคณะกรรมการกำกับกองทุนนั้น พระราชกำหนดการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ

พ.ศ 2563 ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการที่โปร่งใสชัดเจนและตรวจสอบได้อยู่แล้ว ส่วนกรรมการผู้สังเกตการณ์ที่เพิ่มขึ้นมาแต่ไม่มีอำนาจลงมตินั้นจะเป็นการไม่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลเพราะกรรมการทุกคนต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการลงมติในแต่ละครั้ง และอาจทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างการทำหน้าที่ตรวจสอบและการทำหน้าที่กำหนดนโยบายและการบริหารกองทุน คณะกรรมการกำกับกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดำเนินงานทางด้านการบริหารซึ่งการมีตัวแทนจากฝ่ายนิติบัญญัติเข้ามาร่วมประชุมด้วยนั้นจึงขาดความเป็นอิสระในการตัดสินใจหรือต้องตัดสินใจบนความกดดัน การจำกัดอำนาจของคณะกรรมการกำกับการลงทุนในการผ่อนผันให้กองทุนในตราสารหนี้ภาคเอกชนไม่เกินร้อยละ 60 นั้นอาจทำให้กลไกการบริหารจัดการกองทุนขาดความยืดหยุ่นเพียงพอในการรองรับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น การกำหนดให้การซื้อขายตราสารหนี้ในตลาดรองต้องให้ธนาคารแห่งประเทศไทยขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับกองทุนนั้น ไม่สอดคล้องกับหลักการของพระราชกำหนดที่วางกลไกให้เป็นอำนาจของธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี เฉพาะกรณีในตลาดตราสารหนี้ประสบปัญหาสภาพคล่องอย่างร้ายแรงอันเนื่องมาจากการระบาดของโรคและมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนเพื่อการรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและระบบการเงินโดยรวมซึ่งเป็นมาตรการที่แตกต่างหากจากมาตรการกองทุน อีกทั้งการกำหนดให้กระทรวงการคลังรายงานการลงทุนตามพระราชกำหนดนี้ให้รัฐสภาทราบทุกเดือนนั้น สมาชิกรัฐสภาสามารถตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารตามหน้าที่และอำนาจที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญอยู่แล้วและเป็นการเพิ่มภาระให้กระทรวงการคลังมากเกินไป และพระราชกำหนดการรักษาเสถียรภาพฯ อยู่ภายใต้หลักการของความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ รวมทั้งในทางปฏิบัติคณะกรรมการกำกับกองทุนมีการรายงานผลการดำเนินการต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประจำทุกเดือน

สำหรับร่างพระราชบัญญัติเรื่องด่วนที่ 5 นั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นสอดคล้องกันว่าไม่เห็นด้วยกับการรับหลักการของพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวเนื่องจากการแก้ไขของคณะกรรมาการคลังกรองการใช้เงินกู้ปัจจุบันคณะกรรมการชุดนี้ได้พิจารณาอนุมัติแผนงานหรือโครงการเสร็จสิ้นแล้ว และหน่วยงานที่รับผิดชอบแผนงานหรือโครงการจะต้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในการเบิกจ่ายเงินให้แล้วเสร็จตามกรอบระยะเวลาการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบจึงไม่มีความจำเป็นอีกต่อไป ส่วนการตรวจสอบของฝ่ายนิติบัญญัติโดยการกำหนดระยะเวลารายงานข้อมูลให้สมาชิกมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอข้อมูลการกู้เงินและการใช้เงินนั้น สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นมาเพื่อพิจารณาตรวจสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ และรายงานให้สภาทราบได้อยู่แล้ว รวมทั้งคณะกรรมาธิการมีอำนาจให้หน่วยงานของรัฐให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมาธิการซึ่งได้ร้องขอได้อีกด้วย โดยปัจจุบันก็มีการตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นมาอีก 2 คณะ ทำหน้าที่ดังกล่าว นอกจากนี้ กระทรวงการคลังยังมีหน้าที่รายงานการกู้เงินที่กระทำในปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้วให้รัฐสภาทราบภายใน 60 วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณตามมาตรา 10 แห่งพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินฯ อีกทั้งกระทรวงการคลังมีหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะในการประกาศการกู้เงินและรายงานสถานะหนี้สาธารณะในราชกิจจานุเบกษาและเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์อีกด้วย

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ อาทิ กองทุนจำนวน 5 แสนล้านบาท เพื่อช่วย SMEs นั้น รัฐบาลได้กำหนดเงื่อนไขว่า SMEs ที่จะขอสินเชื่อต้องเป็นหนี้กับธนาคารภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และปล่อยให้ร้อยละ 20 ของหนี้ที่ค้างชำระ ซึ่งไม่ตรงกับวัตถุประสงค์เนื่องจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) มีการแพร่ระบาดในปี 2563 นอกจากนี้รัฐบาลได้ปล่อยเงินกู้ให้ธนาคารพาณิชย์ในอัตราร้อยละ 0.01 และกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปล่อยเงินกู้ให้ SMEs โดยคิด

ดอกเบี้ยร้อยละ 2 ซึ่งธนาคารพาณิชย์ไม่ดำเนินการเช่นนั้น รัฐบาลจึงแก้ไขข้อกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์สามารถปล่อยเงินกู้โดยคิดอัตราดอกเบี้ยได้ร้อยละ 5 และมีรัฐบาลเป็นผู้ค้ำประกัน จึงมีข้อสงสัยว่ารัฐบาลปล่อยเงินกู้ในลักษณะดังกล่าวให้ธนาคารพาณิชย์ไปแล้วก็ธนาคาร และธนาคารพาณิชย์เหล่านั้นนำเงินกู้นี้ไปให้สินเชื่อแก่ SMEs จริงหรือไม่ และมีจำนวนเท่าใด รวมทั้งมีความคุ้มค่าอย่างไร เนื่องจากพบข้อมูลว่าธนาคารพาณิชย์ไม่ยอมปล่อยสินเชื่อให้ SMEs ทั้งหมด โดยนำไปปล่อยสินเชื่อให้เฉพาะ SMEs รายใหญ่ และนำไปปล่อยสินเชื่อรายบุคคลแทน นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดต้องร่วมกันทบทวนระบบการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินใหม่ เนื่องจากไม่ตอบโจทย์ทางธุรกิจและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้ จึงขอเสนอให้รัฐบาลรื้อระบบการการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินใหม่ทั้งหมด เพราะกำแพงที่สถาบันการเงินตั้งไว้เป็นกำแพงที่ผลักให้ผู้ประกอบการรายเล็กรายน้อยไปสู่หนี้นอกระบบ ตลอดจนสนับสนุนส่งเสริม SMEs และธนาคารพาณิชย์ไม่ได้บูรณาการร่วมกันเพื่อประโยชน์ของ SMEs ซึ่งสะท้อนผ่านพระราชกำหนดที่ไม่ได้คำนึงประเด็นดังกล่าว รวมทั้งการจะทำให้ SMEs รอดนั้น สิ่งที่สำคัญคือต้องมีการแก้ไขแผนทางธุรกิจของ SMEs และยกระดับขีดความสามารถในการบริหารธุรกิจของ SMEs

นางสาวสภัทร์พร ธรรมภรณ์พิลาศ รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ตอบชี้แจงว่า เนื่องจากระยะเวลาการขอรับสินเชื่อตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 สิ้นสุดลงแล้วในเดือนเมษายน 2564 การแก้ไขเพิ่มเติมหลักการในสินเชื่อตามที่เสนอมาในร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จึงไม่สามารถใช้บังคับกับการกู้ยืมเงินที่ได้สิ้นสุดลงแล้ว อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสภาผู้แทนราษฎรได้ตั้งคณะอนุกรรมการติดตามพระราชกำหนดดังกล่าวอยู่ และสำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้เข้ามารับฟังข้อสังเกตและข้อกังวลของสมาชิกฯ จึงได้รับประเด็นทั้งหมดไปแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อออกพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2564 ออกมาอีกหนึ่งฉบับ ซึ่งได้นำข้อกังวลต่าง ๆ ของท่านสมาชิกฯ มาแก้ไขเพิ่มเติมเรียบร้อยแล้ว เช่น ลูกค้ำที่ไม่มีวงเงินสินเชื่อกับธนาคารการเงินก็สามารถยื่นขอสินเชื่อได้ การขยายระยะเวลาการชำระเงินให้ธนาคารแห่งประเทศไทยจาก 2 ปี เป็น 5 ปี และปรับอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยไม่เกินร้อยละ 5 เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้เพิ่มเติมกลไกการค้ำประกันของบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) และมีความยืดหยุ่นโดยค้ำประกันให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงร้อยละ 100 และรัฐบาลยังได้ปล่อยสินเชื่อผ่านสถาบันทางการเงินของรัฐ และออกผลิตภัณฑ์ค้ำประกันของ บสย. ตลอดจนตั้งกองทุนในกระทรวงอุตสาหกรรมและสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) เพื่อช่วยเหลือ SMEs อีกทางหนึ่ง

นางสาววชิรา อารมย์ดี รองผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ตอบชี้แจงว่า ประเด็นการขอแก้ไขพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ พ.ศ. 2563 นั้น วัตถุประสงค์ของพระราชกำหนดรักษาเสถียรภาพเพื่อรักษาเสถียรภาพของระบบการเงิน ในสถานการณ์ 2563 การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจหยุดชะงัก เกิดความกลัว และความไม่แน่นอนในตลาดการเงินทำให้ตลาดตราสารหนี้ที่ไม่สามารถจะทำงานได้ตามปกติ ภาคธุรกิจก็มีความเสี่ยงในเรื่องการผิมนัดชำระหนี้ อาจทำให้เกิดผลกระทบเชิงระบบได้ พระราชกำหนดฉบับนี้จึงออกแบบมาสำหรับผู้ร่วมตลาดในสถานการณ์ฉุกเฉิน นับตั้งแต่มีการตรา

พระราชกำหนดฉบับนี้ขึ้นยังไม่มีผู้ออกตราสารหนี้รายใดเข้ามาขอรับการช่วยเหลือ แต่ตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชนสามารถผ่านพ้นวิกฤตได้ด้วยดี สามารถทำหน้าที่เป็นแหล่งระดมทุนให้กับภาคธุรกิจได้ตามปกติ โดยที่ กองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ (BSF) ถือว่ามีบทบาทสำคัญในการฟื้นฟูความเชื่อมั่น รักษาเสถียรภาพของระบบการเงินของประเทศ และจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางกฎหมาย ผู้ร่วมตลาดทุกรายมีความเห็นตรงกันว่า การตั้งกองทุนนี้มีความจำเป็นและสามารถช่วยดูแลเสถียรภาพของตลาด ตลอดจนเรียกความเชื่อมั่นในยามที่มีความไม่แน่นอนสูงได้เป็นอย่างดี สำหรับประเด็นเรื่องความโปร่งใส คณะกรรมการกำกับกองทุนได้กำหนดให้ต้องสารรายงานผลประกอบการของกองทุนผ่านเว็บไซต์ที่ประชาชนสามารถตรวจสอบได้เป็นประจำทุกเดือน

นางสาวศิริภา สัตยานน ผู้แทนสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ตอบชี้แจงว่า คณะกรรมการก้นกรองเงินกู้ ที่สมาชิกฯ ขอให้มีการเพิ่มเติมตัวแทนเข้าไปร่วมพิจารณานั้น คณะกรรมการได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้วตั้งแต่วันที่ 31 พฤศจิกายน 2564 และระหว่างนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินโครงการต้องเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จตามกรอบระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติ การเพิ่มเติมองค์ประกอบจึงไม่สอดคล้องกับระยะเวลาที่ดำเนินการอยู่ นอกจากนี้ คณะกรรมการยังมีผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละด้านทำหน้าที่พิจารณาอยู่แล้ว สำหรับการรายงานความคืบหน้าการดำเนินงานมีการรายงานตามที่กฎหมายกำหนดเป็นระยะ และสามารถติดตามความคืบหน้าได้ทางเว็บไซต์ <http://thai.nesdc.go.th> ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากนั้น ที่ประชุมมีมติไม่เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่เป็นเรื่องด่วนที่ 1 – 3 ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 พ.ศ. ด้วยคะแนน 182 เสียง มีมติไม่เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่เป็นเรื่องด่วนที่ 4 คือ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ พ.ศ. 2563 (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนน 181 เสียง และมีมติไม่เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่เป็นเรื่องด่วนที่ 5 คือ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนน 182 เสียง

6. ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

นายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แถลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. ต่อที่ประชุม ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางราง

เหตุผล

โดยที่ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันมีจุดมุ่งหมายสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมและพัฒนากการขนส่งและโลจิสติกส์ รวมทั้งการเชื่อมโยงเครือข่ายคมนาคมอย่างไร้รอยต่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางรางของประเทศให้มีโครงข่ายที่สมบูรณ์ครอบคลุม

ทั่วทั้งประเทศ เชื่อมต่อระบบการขนส่งทางรางกับการขนส่งระบบอื่น และประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้ง การส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดกิจการขนส่งทางรางขึ้นในระดับประเทศและในระดับภูมิภาคอย่างมั่นคง และยั่งยืน เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด และปลอดภัยในการเดินทาง สมควร มีกฎหมายที่กำกับดูแลกิจการขนส่งทางราง ให้สามารถยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมการขนส่งทางราง การบริหารจัดการการขนส่งทางรางอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับการพัฒนาการขนส่งรูปแบบอื่น ๆ ให้เป็น โครงข่ายเดียวกันอย่างสมบูรณ์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ทั้งนี้ รัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้เร่งขับเคลื่อน ประเทศด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางรางให้เป็นระบบหลักในการคมนาคมขนส่ง จึงได้กำหนด ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี พ.ศ 2561 -2580 เพื่อยกระดับการเดินทางให้รวดเร็ว สะดวก ปลอดภัย รวมถึง ลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และเพื่อให้การพัฒนาเป็นไป ตามนโยบาย นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ได้เล็งเห็นความสำคัญ ของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. จึงได้สั่งการให้กรมขนส่งทางราง ดำเนินการจัดทำ ร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวกลับมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์และนโยบาย ของกระทรวงคมนาคม พ.ศ 2560 - 2564 ที่มีเป้าหมายในการเพิ่มการขนส่งทางรางร้อยละ 30 ภายใน 3 ปี ส่งเสริมให้เป็นระบบขนส่งหลักในการขนส่งสินค้า และให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว โดยได้มีการเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดสรรความจุ ตารางเวลาเดินรถและเส้นทาง การสอบสวนอุบัติเหตุ และการจดทะเบียนรถขนส่งทางราง เพื่อให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางราง มีโครงข่ายที่สมบูรณ์ครอบคลุมทั่วประเทศ เชื่อมต่อกับการขนส่งระบบอื่นและประเทศเพื่อนบ้าน การกำกับ ดูแลมาตรฐานด้านความปลอดภัย การบำรุงทางและการประกอบกิจการเพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด ปลอดภัยในการเดินทาง และยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมการขนส่งทางราง โดยที่ผ่านมา กรมการขนส่งทางรางได้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องซึ่งมีผู้เห็นด้วยมากถึงร้อยละ 80.60 โดยเมื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับใช้จะช่วยให้เกิดประโยชน์กับการคมนาคมขนส่งทางราง ดังนี้

1. มีกฎหมายเกี่ยวกับโครงสร้างองค์กร กำหนดให้กรมการขนส่งทางรางมีหน้าที่และอำนาจ ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการขนส่ง
2. มีคณะกรรมการระดับชาติ โดยให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธานในการกำกับนโยบาย และแผนด้านการขนส่งทางรางเพื่อให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาด้านการขนส่งระบบอื่น ๆ ให้เป็นโครงข่าย เดียวกันทั่วประเทศ
3. ส่งเสริมให้เอกชนเข้ามามีบทบาทในการเป็นผู้ประกอบกิจการขนส่งทางราง
4. ส่งเสริมให้มีการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้โดยสารในการกำหนดอัตราค่าโดยสาร และค่าขนส่งสินค้าที่เป็นธรรม
5. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานีขนส่งทางราง
6. กำหนดให้มีคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุเพื่อค้นหาสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขและป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นอีก

ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนระบบรางของไทยให้ เทียบเท่าสากล ส่งเสริมเศรษฐกิจ เพิ่มศักยภาพ และขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการระบบรางทั่วประเทศ และมีการวางแผนพัฒนาโครงข่ายในอนาคตมูลค่าหลายล้านล้านบาท อีกทั้งยังเกี่ยวข้องโดยตรงกับหน่วยงานขนาดใหญ่หลายแห่ง โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือการดึงอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการออกจากหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแล จึงตั้งข้อสังเกตว่าเหตุใดการเดินทางโดยระบบรางจึงขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรี และจะบูรณาการการเดินทางในรูปแบบอื่นซึ่งอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมอย่างไร และเหตุใดสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) จึงไม่สามารถบูรณาการระบบขนส่งทางรางเช่นเดียวกับระบบขนส่งในรูปแบบอื่น ส่วนประเด็นการให้เอกชนมีสิทธิใช้รางถือว่าเป็นเจตนารมณ์ที่ดีในการเปิดให้เอกชนได้ใช้ระบบรางในช่วงเวลาที่ว่างอยู่ อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกหลายมาตราที่ต้องมาพิจารณาด้วยกัน อาทิ ขนาดและลักษณะของโครงการที่มีความแตกต่างกัน การขอใบอนุญาต และการยกเว้นโครงการสัมปทาน ส่วนประเด็นการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งเป็นผู้ใช้บริการอันเนื่องมาจากการยกเลิกการให้บริการเนื่องจากสถานการณ์ต่าง ๆ โดยกฎหมายฉบับนี้กำหนดให้ผู้ให้บริการต้องรับผิดชอบในกรณีที่เกิดความล่าช้าหรือยกเลิกการให้บริการ ตลอดจนการกำหนดค่าโดยสารที่เปิดโอกาสให้มีการผูกขาดซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพี่น้องประชาชนที่ใช้บริการโดยตรง และต้องมีการเพิ่มในส่วนของการเยียวยาให้กับผู้บริโภคโดยเพิ่มระบบประกันภัยในกรณีความล่าช้า ระบบจองตั๋วโดยสารที่ผิดพลาด หรือกรณีเกิดอุบัติเหตุจนมีผู้เสียชีวิต ส่วนในเรื่องของระบบความปลอดภัย กรมการขนส่งทางรางต้องหาเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่เป็นมืออาชีพ หรือตั้งหน่วยงานรักษาความปลอดภัยที่มีความเชี่ยวชาญขึ้นมาเอง เนื่องจากการยกเลิกตำรวจรถไฟหลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. แล้ว เพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยทั้งระบบ จึงควรต้องมีการระบุให้ชัดเจนว่าจะใช้เทคโนโลยีในการอำนวยความสะดวกในเรื่องใดบ้าง อาทิ การแจ้งเตือนความปลอดภัย การจดจำใบหน้า ระบบสแกนเอกสารหรือวัตถุที่เข้ามาในระบบราง นอกจากนี้ ควรส่งเจ้าหน้าที่ไปศึกษาดูงานระบบการรักษาความปลอดภัยจากต่างประเทศที่มีความชำนาญและเชี่ยวชาญ สำหรับระบบการสอบสวนหากเกิดอุบัติเหตุหรือการโจรกรรมข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์นั้น สมาชิกฯ มีความกังวลต่ออำนาจต่อหน้าที่ของคณะกรรมการที่มีหน้าที่พัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพราะที่ผ่านมามีการให้เอกชนเช่าที่ดินในราคาที่ไม่เป็นธรรมต่อการรถไฟแห่งประเทศไทย ตลอดจนการเข้ามาใช้พื้นที่ของชาวบ้านที่ไม่มีที่อยู่อาศัย ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างชาวบ้านในพื้นที่กับการรถไฟในหลายกรณี ดังนั้น การมีนโยบายที่ดำเนินการในเรื่องนี้จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงผลกระทบเหล่านี้ด้วย ตลอดจนพี่น้องประชาชนต้องการเห็นการพัฒนาการขนส่งระบบรางให้ครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาคเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการเดินทาง และยังสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม ควรคำนึงถึงข้อกฎหมายประกอบด้วยและบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เข้าช้อนกับหน่วยงานเดิมที่มีอยู่แล้ว

นายสรพงศ์ ไพฑูรย์พงษ์ รองปลัดกระทรวงคมนาคม ชี้แจงว่า ขอขอบคุณสมาชิกฯ ที่ได้อภิปรายสนับสนุนในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และได้ให้ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ซึ่งจะขอรับไปหารือในการพิจารณาในชั้นกรรมาธิการวิสามัญต่อไป สำหรับกรณีการดำเนินงานของกรมการขนส่งทางรางที่ได้มีการจัดตั้งมาตามมติคณะรัฐมนตรีตั้งแต่ปี 2559 เป็นการรองรับการปฏิบัติงานภายใต้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งที่ผ่านมาในอดีตตั้งแต่มีการพัฒนาระบบราง 130 ปี ปัญหาในเรื่องของการพัฒนาโครงข่ายซึ่งการดำเนินการที่ผ่านมาอาจยังไม่ได้รับการสนับสนุนหรือไม่มีความหมายหลักที่เข้ามาดูแล อาทิ กรมการขนส่งทางบกดูแลเรื่องการคมนาคมทางถนน กรมเจ้าท่าดูแลเรื่องการคมนาคมทางน้ำ กรมการบินพลเรือนซึ่งขณะนี้ป็นสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยซึ่งดูแลเรื่องการคมนาคมทางอากาศ

แต่เรื่องทางรายนั้นเราขาดกรรมการในระดับนโยบายและหน่วยงานที่จะมาดูแลซึ่งขณะนี้ได้มีกรรมการขนส่งทางรางเป็นหน่วยงานที่จะเข้ามาดำเนินการดังกล่าว สำหรับเรื่องการกำกับดูแลความปลอดภัยในเชิงของการกำหนดอัตราค่าโดยสาร และการอำนวยความสะดวก ซึ่งจะถูกรับรองให้มีกลไกอยู่ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ส่วนเรื่องของการพัฒนาทางรถไฟไปจังหวัดพิษณุโลก ขณะนี้ได้มีโครงการทางคู่ มีการพัฒนาจากอำเภอปากน้ำโพไปยังอำเภอเด่นชัย โดยเมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา มีการอนุมัติในหลักการของการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือ EIA ของโครงการดังกล่าวซึ่งกระทรวงคมนาคมจะได้ดำเนินการนำเสนอคณะรัฐมนตรีเมื่อคณะกรรมการ EIA ได้เห็นชอบแล้ว สำหรับการพัฒนาโครงข่ายในช่วงวงเวียนใหญ่ลงไปจังหวัดสมุทรสาคร ต่อไปที่อำเภอปากท่อนั้น โครงการนี้มีการศึกษามาเป็นเวลานาน 10 ปีแล้ว แต่ที่ผ่านมามีปัญหาอุปสรรคในเชิงของรายงานผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเนื่องจากกรณีการดำเนินการดังกล่าวอาจต้องมีการขุดอุโมงค์ลอดแม่น้ำเจ้าพระยาเชื่อมต่อสถานีหัวลำโพงและผ่านวงเวียนใหญ่ไปที่จังหวัดสมุทรสาครซึ่งมีการออกแบบเรียบร้อยแล้วแต่อาจต้องปรับแบบและแก้ไขปัญหา รายงานไปยังคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอีกครั้งหนึ่ง

นายพิเชฐ คุณาธรรมรักษ์ อธิบดีกรมการขนส่งทางราง ชี้แจงว่า ขอขอบคุณสมาชิกทุกท่านที่ได้แนะนำและให้ข้อสังเกตต่อการพัฒนาโครงข่ายการขนส่งทางรางอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศและเป็นประโยชน์ต่อประชาชน โดยร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะช่วยให้การกำกับดูแลและการบริหารวางแผนการพัฒนาโครงข่ายขนส่งทางรางเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ หลังจากที่มีการพัฒนาโครงข่ายการขนส่งทางรางได้ดีขึ้นแล้วมีโครงข่ายรถไฟทางคู่จะมีความจุทางรางว่างอยู่ก็สามารถนำมาจัดสรรตารางการเดินรถโดยคณะกรรมการจัดสรรการเดินรถโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเพื่อให้การใช้ประโยชน์จากรางซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินเป็นไปอย่างคุ้มค่าที่สุด โปร่งใส ในอัตราที่เป็นธรรม สมเหตุสมผลและไม่เกินอัตราขั้นสูงที่คณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางรางกำหนด อีกทั้งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะกำกับดูแลโดยยึดหลักประโยชน์สาธารณะเป็นหลักแต่ต้องให้มีความสมดุลกับความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบในการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันเพื่อให้มั่นใจว่าอัตราค่าโดยสารและค่าบริการเป็นธรรมต่อประชาชนผู้ใช้บริการและผู้ประกอบการ ส่วนการเข้าถึงนั้นต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารและผู้ให้บริการ โดยเฉพาะผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรีมีครรภ์ และเด็ก ให้มีความเหมาะสมแก่การให้บริการเพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้ใช้บริการขนส่งทางรางจะได้รับการคุ้มครองและเยียวยาหากได้รับความเสียหายจากการให้บริการระบบการขนส่งทางราง รวมทั้งได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมแก่บุคคลทุกกลุ่ม ทุกเพศ และทุกวัย

ที่ประชุมมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. ด้วยคะแนน 250 เสียง และตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน 25 คน กำหนดเวลาแปรญัตติ 15 วัน

7. ร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา กับคณะ เป็นผู้เสนอ) โดยร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการอภิปรายและผู้เสนอร่างได้อภิปรายสรุปเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ที่ประชุมได้มีมติอนุมัติให้คณะรัฐมนตรีรับร่างพระราชบัญญัติไปพิจารณา ก่อนรับหลักการ ซึ่งขณะนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2565 รับทราบข้อสังเกตและผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จำเป็นต้องศึกษารายละเอียดและผลกระทบอย่างรอบด้าน รวมทั้งความเข้าช้อยกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องเสียก่อน และรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียประกอบด้วย จึงยังไม่สมควรรับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้และได้ส่งคืนมาให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาในวาระที่ 1 ต่อไป

จากนั้น สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ โดยได้อภิปรายสนับสนุน การเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ว่า การทำให้ทหารซึ่งเป็นผู้ก่อเหตุต่อพลเรือนที่เป็นผู้ได้รับความเสียหาย ต้องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลยุติธรรม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวเป็นการทำให้เกิดความยุติธรรม ในสังคม โดยกรมพระธรรมนูญไม่เห็นด้วยเพราะอาจจะกระทบต่อความมั่นคงเนื่องจากภารกิจของกองทัพ เป็นเรื่องลับและมีความสำคัญต่อความมั่นคง แต่ศาลยุติธรรมซึ่งเป็นหน่วยงานสำคัญที่มีหน้าที่อำนวย ความยุติธรรม เห็นควรให้มีการแก้ไขเนื่องจากการแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้จะอำนวยความสะดวก แก่ประชาชนในการปกป้องสิทธิในคดีที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ซึ่งที่ผ่านมาหลายครั้งหลังจากชนะคดี ในศาลทหารก็ต้องมาฟ้องร้องอีกครั้งในศาลยุติธรรม ซึ่งจะทำให้เกิดความยุ่งยากซ้ำซ้อนต่อพี่น้องประชาชน ทั้งนี้ ต้องขอชื่นชมที่หน่วยงานส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้ แม้กระทั่งอัยการ ยังมีการตั้งคณะทำงานศึกษาปรับปรุงพระราชบัญญัติฉบับนี้ อย่างไรก็ตาม สมาชิกฯ มีความกังวลเนื่องจาก ตุลาการศาลทหารขาดความเป็นอิสระในการพิจารณาคดี เนื่องจากสังกัดอยู่ภายใต้กระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รวมทั้งผู้บัญชาการระดับสูงยังมีอำนาจในการแต่งตั้งตุลาการศาลทหาร ทำให้ตุลาการศาลทหารอยู่ภายใต้ระบบบังคับบัญชาของทหาร แตกต่างจากศาลอื่น ๆ เมื่อคู่ขัดแย้งเป็นทหาร และตัดสินโดยศาลทหาร พลเรือนจะได้รับความยุติธรรมได้อย่างไร นอกจากนี้ ตุลาการศาลทหาร ไม่ใช่ทุกคน ที่มีความเชี่ยวชาญด้านทหาร ในบางครั้งหนึ่งองค์คณะอาจจะมิใช่ตุลาการศาลทหารเพียงไม่กี่คนที่มี ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย รวมทั้งหากมีการประกาศกฎอัยการศึก จะไม่สามารถอุทธรณ์ฎีกาได้ ซึ่งกระทบ ต่อสิทธิของประชาชนอย่างร้ายแรง ตลอดจนไม่มีกลไกทนายความขอแรงช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มีความสามารถในการจ้างทนาย อีกทั้งยังมีการพิจารณาคดีความที่ล่าช้าและขาดความต่อเนื่อง การตัดสิน ของศาลทหารในหลายกรณีมีอัตราโทษสูงเกินไป และไม่ได้มาตรฐานตามหลักสากล ศาลทหารควรถูกใช้ใน ยามศึกสงคราม หรือใช้ในกิจการทางทหารเท่านั้น พลเรือนไม่ควรต้องเข้าสู่กระบวนการตัดสินของศาลทหาร นอกจากนี้ ขอบเขตอำนาจของศาลทหารยังมากกว่าที่ควร การเสนอกฎหมายโดยใช้ฝ่ายนิติบัญญัติเป็นผู้เสนอ กฎหมาย แม้ว่ารัฐบาลซึ่งเป็นฝ่ายบริหารจะไม่เห็นด้วยแต่กลไกฝ่ายนิติบัญญัติสามารถผลักดันให้เกิด การแก้ไขกฎหมายได้เช่นกัน สำหรับในข้อที่หน่วยงานต่าง ๆ มีความห่วงกังวลนั้นสามารถนำไปแก้ไข ในชั้นกรรมาธิการได้

นายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้รับมอบหมายจาก คณะรัฐมนตรีให้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชี้แจงให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ทั้งนี้ ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 ที่ประชุมได้เห็นชอบให้ คณะรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปพิจารณาก่อนรับหลักการ โดยคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ คณะกรรมการกฤษฎีกาเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กรมพระธรรมนูญ สำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงานอัยการสูงสุด มาร่วมประชุมและได้เชิญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นผู้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติเข้าร่วมชี้แจงด้วย ซึ่งที่ประชุมมีความเห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดให้คดีที่บุคคล ที่อยู่ในอำนาจของศาลทหารเป็นผู้กระทำผิดกับบุคคลที่ไม่ได้อยู่ในอำนาจศาลทหารเป็นผู้เสียหาย เป็นคดี ที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลทหารตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498 นั้น ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการมีศาลทหารแยกต่างหากจากศาลพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว บุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารที่กระทำผิดต่อกฎหมายทหารหรือกฎหมายอื่นที่มีโทษอาญาต้องได้รับการพิจารณาพิพากษาคดีในอำนาจของศาลทหารเพื่อวัตถุประสงค์ในการปกครอง บังคับบัญชา และส่งเสริม

อำนาจของผู้บังคับบัญชาทหาร กระบวนการพิจารณาคดีในศาลทหารจึงให้ผู้บังคับบัญชาทหารมีส่วนร่วม โดยผู้บังคับบัญชาได้เข้าร่วมเป็นตุลาการจะทำให้ทราบถึงสาเหตุที่กำลังคนดังกล่าวไปกระทำผิดและจะได้หาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขอันเป็นการยึดหลักเขตอำนาจเหนือบุคคลผู้กระทำผิดโดยเฉพาะมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร มุ่งเน้นที่ตัวบุคคลซึ่งเป็นผู้ที่กระทำผิดหรือผู้ต้องหาที่เป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารเป็นสำคัญ สำหรับบุคคลที่ไม่ได้อยู่ในอำนาจของศาลทหารซึ่งเป็นผู้เสียหายย่อมได้รับสิทธิตามประมวลกฎหมายพิจารณาความอาญาที่นำมาใช้บังคับโดยอนุโลม อาทิ การเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการการเรียกค่าสินไหมทดแทน นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันศึกษาแนวทางที่เหมาะสมหากต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย โดยกฎหมายฉบับนี้มีมาตั้งแต่ปี 2498 ซึ่งมีการแก้ไขที่ผ่านมามีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เราผ่านกระบวนการปฏิวัติรัฐประหาร ผ่านกระบวนการการมีรัฐธรรมนูญ และการมีรัฐบาลมาหลายรัฐบาล จึงขอตั้งข้อสังเกตว่าเหตุใดเมื่อก่อนที่ผ่านมาจึงไม่มีรัฐบาลใดหรือหน่วยงานใดนำกฎหมายที่มีปัญหาแก้ไข ดังนั้น สิ่งที่เกิดขึ้นจึงมีความสำคัญบางประการเกี่ยวกับพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหารเป็นการเฉพาะอย่างแน่นอน ทั้งนี้ ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2565 ที่ประชุมมีมติรับทราบในข้อสังเกตและผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอ และให้ส่งคืนร่างพระราชบัญญัติไปยังสภาผู้แทนราษฎร พร้อมแจ้งข้อสังเกตเพื่อประกอบการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ชี้แจงว่า ในกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีความเห็นว่าคณะรัฐมนตรีไม่ควรพิจารณารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งมีหลักการใน 2 กรณีคือ 1. เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมให้คดีที่บุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารเป็นผู้กระทำผิดกับบุคคลที่ไม่ได้อยู่ในอำนาจศาลทหารเป็นผู้เสียหาย เป็นคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลทหารตามมาตรา 14 และเป็นการกำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลทหารก่อนที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติม หากยังไม่แล้วเสร็จให้ส่งให้ศาลพลเรือนหรือศาลยุติธรรมพิจารณาต่อไป สำหรับประเด็นที่เห็นว่าไม่ควรพิจารณารับหลักการนั้นคือประเด็นเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติพระธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498 เป็นกฎหมายว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาคดีทหารซึ่งภาค 1 ศาลทหาร ลักษณะ 2 อำนาจศาลทหาร มาตรา 13 ได้กำหนดให้ศาลทหารมีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาวางบทลงโทษผู้กระทำผิดต่อกฎหมายทหารหรือกฎหมายอื่นในทางอาญาในคดีซึ่งผู้กระทำผิดเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารในขณะที่กระทำผิด ซึ่งจะสังเกตได้ว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายจะมุ่งเน้นในคดีซึ่งผู้กระทำผิดเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารในขณะที่กระทำผิด ซึ่งมาตรา 16 ได้กำหนดตัวบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร อาทิ นายทหารชั้นสัญญาบัตรประจำการ นายทหารชั้นสัญญาบัตรนอกประจำการ นายทหารประทวน และพลทหารกองประจำการ หรือประจำการหรือบุคคลที่รับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร นักเรียนทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ทหารกองเกินที่ถูกเข้ากองประจำการ พลเรือนที่สังกัดอยู่ในราชการทหารซึ่งกระทำผิดในหน้าที่ราชการหรือกระทำผิดในบริเวณอาคารที่ตั้งหน่วยทหาร ทั้งนี้ การพิจารณาเจตนารมณ์ที่มุ่งเน้นการพิจารณาพิพากษาคดีในอำนาจศาลทหารต้องเป็นคดีที่ผู้กระทำผิดเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ในเจตนารมณ์นี้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ 10/2564 ให้มีความเห็นว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายในการจัดตั้งศาลทหารแยกต่างหากจากศาลพลเรือนเพื่อให้บุคคลผู้อยู่ในอำนาจศาลทหารที่กระทำผิดต่อกฎหมายทหารหรือกฎหมายที่มีโทษทางอาญาต้องได้รับการพิจารณาพิพากษาคดีที่ศาลทหาร ทั้งนี้ เพื่อวัตถุประสงค์ในการปกครองบังคับบัญชาทหารอันเป็นการยึดหลักเขตอำนาจศาลเหนือตัวบุคคลผู้กระทำผิด และเป็นการยกเว้นอำนาจศาลยุติธรรมซึ่งเป็นศาลพลเรือนไม่ให้พิจารณาพิพากษาคดีอาญา

พลตรี อัมรินทร์ บุญยະวิโรจ ผู้ช่วยเจ้ากรมพระธรรมนูญ ชี้แจงว่า หลักการในการจัดตั้งศาลทหารนั้นมาจากแนวคิด ได้แก่ 1. หลักสากล ซึ่งในหลายประเทศต่างมีศาลทหาร 2. หลักการปกครองทหารระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเรียกว่าหลักเอกภาพของการบังคับบัญชาหมายถึงการให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจเด็ดขาดในการบังคับบัญชาและสั่งการ 3. หลักความยืดหยุ่นของเขตอำนาจศาลและวิธีพิจารณาที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ อาทิ ในเวลาสงคราม 4. หลักกฎหมายระหว่างประเทศ กรณีกองทัพต้องปฏิบัติภารกิจในต่างประเทศและการกำหนดห้ามไม่ให้ฟ้องคดีกับบุคคลบางประเภท 5. หลักความเด็ดขาดรวดเร็วในการพิจารณาพิพากษาในเวลาไม่ปกติหรือในเวลาที่มีการรบการสงครามหรือประกาศใช้กฎอัยการศึกซึ่งต้องใช้ความเด็ดขาดรวดเร็วในการพิจารณาพิพากษา ซึ่งจากแนวคิดหลักการดังกล่าวจึงได้มีการจัดตั้งศาลทหารของประเทศไทยโดยมีกฎหมายเฉพาะได้แก่พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498 ซึ่งศาลทหารเป็นศาลเฉพาะที่มีเขตอำนาจเหนือตัวบุคคลผู้ซึ่งกระทำผิดซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารขณะกระทำผิด

จากนั้น ที่ประชุมมีมติไม่เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนน 186 เสียง และประธานฯ ได้สั่งปิดประชุมเวลา 17.14 นาฬิกา

ปิดประชุมเวลา 17.14 นาฬิกา

จัดทำโดย กลุ่มงานสื่อมวลชน สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร